

TALEPAPIR

Miljø- og
Fødevareministeriet

”Det talte ord gælder”

Først og fremmest vil jeg gerne kvittere for, at Pia Olsen Dyhr har valgt at sætte fokus på et så vigtigt emne som luftkvalitet. Spørgeren har stillet tre spørgsmål, som jeg i det følgende vil besvare samlet.

Det er veldokumenteret, at dårlig luftkvalitet over tid kan medføre alvorlige sygdomme og for tidlig død. Heldigvis bliver luftkvaliteten bedre og bedre, og den efterspurgte status for indsatsen mod luftforurening er i høj grad en succeshistorie.

Samrådsspørgsmål Ø

Det er lykkedes at reducere luftforureningen både i Danmark og i EU betragteligt, så luftkvaliteten i Danmark er betydeligt bedre i dag end for blot 10 og 20

Miljø- og
Fødevareministeriet

TALEPAPIR

år siden - og markant bedre, hvis man sammenligner med for 30 år siden.

Takket være både EU-regulering og nationale tiltag peger udviklingen kun i én retning, nemlig stadig mindre luftforurening og bedre luftkvalitet.

Der var i 2016 kun én overskridelse på én ud af 12 danske målestationer for et enkelt stof, og det handler om grænseværdien for NO₂ på H.C. Andersens Boulevard i København.

Overskridelsen af NO₂-grænseværdien skyldes bl.a. flytningen af en vejbane tættere på målestationen i 2010, men ikke mindst, at det har vist sig, at dieselmotorer i gennemsnit forurener 5-7 gange mere ved virkelig kørsel, end hvad de er godkendt til.

Dette har været en udfordring i København

såvel som i en række andre storbyer i Europa, for eksempel i forhold til at overholde EU's grænseværdi for NO₂.

Danmark har lagt et stort pres på EU for at få strammet de fælles regler for test og godkendelse af nye dieselbiler, hvilket forventeligt vil give en effekt i de kommende år.

I relation til EU-Kommissionens åbningsskrivelse, som Danmark modtog i juli 2016 og besvarede i september samme år, må jeg oplyse, at retsakter om verserende traktatkrænkelssager er fortrolige. Jeg kan derfor ikke kommentere, hvad der måtte stå i Kommissionens skrivelse eller i Danmarks svar herpå, men kan henvise til den fortrolige orientering, som er oversendt til udvalget. Jeg kan endvidere oplyse, at Miljøstyrelsen har en forventning om, at

grænseværdien for NO₂ vil være overholdt for 2017, når de modtager opgørelsen til sommer.

Selv om meget er gjort for at forbedre luftkvaliteten i København og i Danmark som helhed, så er de nuværende helbredsomkostninger og tab af gode leveår som følge af luftforureningen fortsat for høje.

Samrådsspørgsmål Å og AA

I det andet spørgsmål for dagens samråd refereres til en ny rapport fra Hjerteforeningen, som anslår, at flere end 2.000 mennesker i Danmark hvert år dør for tidligt af hjertekarsygdomme forårsaget af sundhedsskadelig luftforurening.

Rapporten gengiver i store træk den eksisterende viden om luftforurening og sygdomsforekomst med særlig vægt på

hjertekar-sygdomme, som antages at udgøre lidt over 50 pct. af det totale antal for tidlige dødsfald på ca. 3.600 årligt i Danmark, som følge af luftforurening.

Luftforurening er grænseoverskridende og langtransporteret. Danmarks Nationale Center for Miljø og Energi (DCE) på Aarhus Universitet vurderer, at ca. 70-80 pct. af effekterne af luftforurening i Danmark skyldes udledninger fra udlandet og international skibsfart.

Det betyder, at et dansk mål om at halvere helbredseffekter som følge af luftforurening i Danmark, som foreslået af spørger, ikke kan realiseres uden en fælles europæisk indsats. Problemet kan ikke løses i Danmark alene.

Vi skal fokusere på at udvikle ensartede regler og gennemføre initiativer, som

gælder for alle EU-lande. Hermed kan vi få en effektiv og samlet forbedring af luftkvaliteten til gavn for alle EU-borgere – og sikre en fair konkurrencesituation for danske og udenlandske virksomheder. Som sidegevinst kan det tilmed øge eksportpotentialt for de mange danske virksomheder, der arbejder med ren-luft-løsninger.

Vi har i EU og i internationalt regi allerede en omfattende regulering af luftforureningen fra en række kilder - det være sig biler, skibe, arbejdsmaskiner, industrianlæg mv. Fra 2020 vil der også gælde fælles emissionskrav til nye brændekedler og fra 2022 fælles krav til brændeovne.

Fra regeringens side arbejder vi for skrappe internationale krav til udledninger fra international skibsfart koblet med en

effektiv håndhævelse af kravene. De skrappe krav til skibe, der sejler i Nord- og Østersøen, har givet konkrete resultater. Mængden af sundhedsskadelig svovl i luften over Danmark er således mere end halveret siden 2015.

Endvidere arbejder vi aktivt for at sikre en fortsat teknologisk udvikling gennem Det Miljøteknologiske Udviklings- og Demonstrationsprogram (MUDP), som er centralt for at nedbringe fremtidens luftforurening. Ikke blot i Danmark, men også i andre lande, når danske virksomheder sælger deres løsninger.

Som jeg startede med at sige, skal vi blive ved med at forbedre luftkvaliteten. De nuværende helbredsomkostninger og tab af gode leveår som følge af luftforureningen er fortsat for høje, selv om luftkvaliteten er forbedret betydeligt.

Den fortsatte udvikling skal ske gennem initiativer, nationalt og ikke mindst internationalt, der på en afbalanceret måde kan reducere luftforureningen yderligere, uden at have uforholdsmæssigt høje omkostninger for erhvervslivet eller skævvride konkurrencen for danske virksomheder.

Jeg har netop igangsat et arbejde med at se på mulige virkemidler for at mindske luftforureningen yderligere i Danmark i forbindelse med Danmarks implementering af NEC-direktivet. Blandt andet ser vi på muligheden for initiativer til fremme af gylleforsuring, initiativer til mindre forurening fra brændefyring og muligheden for opstilling af ladestationer til el-taxaer. Når arbejdet med at undersøge mulige initiativer er færdigt, vil

vi vide mere om, hvor vi mest hensigtsmæssigt kan sætte ind.

Arbejdet skal udmunde i et nationalt program i 2019, som skal adressere, hvordan vi i Danmark når vores internationale forpligtelser i 2020 og 2030.

Når det arbejde ligger klar, vil jeg gerne tage en drøftelse af, hvordan vi hensigtsmæssigt kan styrke indsatsen for at sikre renere luft til danskerne.

Tak for ordet.

